

ЦАРИНСКА ВРИЈЕДНОСТ

Поступак утврђивања царинске вриједности регулисан је одредбама «Закона о царинској политици БиХ»/Службени гласник БиХ број. 57/2004/, те «Одлуком о проведеним прописима Закона о царинској политици БиХ»/Службени гласник БиХ број 63а/2004/, а који су у примјени од 01. 01. 2005. године.

Методе утврђивања царинске вриједности за робу која се увози у БиХ, а које су садржане у» Закону», преузете су из Споразума о примјени члана VII Општег споразума о царинама и трговини-ГАТ-а.

МЕТОДЕ УТВРЂИВАЊА ЦАРИНСКЕ ОСНОВИЦЕ

Методе утврђивања царинске вриједности регулисане су члановима **26-28 «Закона о царинској политици БиХ».**

Примарни метод је **«трансакцијска вриједност»** и исти је обухваћен чланом 26 овог «Закона». Овај члан треба тумачити заједно са члановима 29 и 30. истог «Закона», којима су прецизирани трошкови који се укључују односно не укључују у царинску вриједност.

Трансакцијска виједност представља стварно плаћену или плативу вриједност тј. цјелокупан износ који купац плаћа продавачу за робу приликом продаје за извоз у БиХ.

Уколико се царинска вриједност не може утврдити према члану 26. , иста ће се утврдити према члану 27. »Закона», тј. на **основу трансакцијске вриједности истовјетне**(члан 27 под а) и трансакцијске **вриједности сличне робе**(члан 27. под б) ;која је продана за извоз у БиХ и извезене у исто или приближно исто вријеме као и роба чија се вриједност утврђује. У смислу овог члана, трансакцијска вриједност идентичне и сличне робе, значи царинска вриједност која је предходно утврђена по члану 26. »Закона» и усклађена како је прописано ст. 1 и 2 члана 70. горе наведене Одлуке.

Када се царинска вриједност увезене робе не може утврдити наведеним методама, утврдит ће се сходно члану 27 под ц) тј. на бази вриједности заснованој **на јединичној цијени** по којој се увезена роба за идентичну или сличну увезену продаје у БиХ у стању у којем је увезена, у највећој укупној количини у исто или приближно исто вријеме као и роба чија се вриједност утврђује, лицима која нису повезана са продавачима. Одбијају се провизије које се обично плаћају или чије се плаћање договори(укључујући директне и индиректне трошкове рекламе) у вези са продајом у БиХ, уобичајени трошкови превоза и осигурања који настану у БиХ, увозне и друге дацбине које треба платити у БиХ ради увоза или продаје робе.

Слиједећа прописана метода утврђивања царинске вриједности је, **обрачунска вриједност**(члан 27. под д) , која се састоји од збира цијене или вриједности материјала и израде или друге обраде укључене у производњу увезене робе. »Приликом примјене овог члана «Закона» царински органи не могу захтијевати или натјерати особу која нема пребивалиште у БиХ да предочи за преглед или дозволи приступ било којим пословним књигама или другим евиденцијама у сврху утврђивања ове вриједности. Међутим податке које произвођач робе пружи у сврху утврђивања царинске вриједности, царински органи БиХ могу провјерити у некој другој земљи уз сагласност произвођача и под условом да царински органи БиХ на вријеме и унапријед обавијесте органе дотичне земље и да она нема ништа против истраге». (члан 72. Одлуке) .

Како се у примјени оба ова метода члан 27 ц) и д) наилази на одређене тешкоће, због чега се и ријетко примјењују, увозник има право да изабере редослијед примјене истих. Ако се царинска вриједност увезене робе не може утврдити према члану 26 и 27. овог «Закона», она се утврђује сходно члану 28. , на основу **расположивих података** у БиХ кориштењем прихватљивијих средстава која су у складу с принципима и општим одредбама:

а) Споразума о спровођењу члана 7. Општег споразума о тарифама и трговини из 1994. године,

б) члана 7. Општег споразума о тарифама и трговини из 1994 године,
ц) одредбама Закона о царинској политици,

За утврђивање царинске вриједности овом методом могу се користити утврђене вриједности добијене било којом методом, уз разумну флексибилност.

Никаква царинска вриједност се не може одређивати на основу:

а) продајне цијене у БиХ за робу произведену у БиХ,

б) система који предвиђа прихватање за царинске сврхе веће царинске вриједности од двије алтернативне вриједности,

ц) цијене робе на домаћем тржишту земље извознице,

д) трошкова производње, осим обрачунатих вриједности које су утврђене за идентичну или сличну робу по члану 27. под д) овог «Закона»,

е) цијена за извоз у неку земљу осим БиХ,

ф) минималних царинских вриједности или

г) произвољних и фиктивних вриједности.

Према одредбама Закона, а такођер и Споразума о примјени члан VII ГАТ-а из 1994. године, терет доказивања стварно плаћене или плативе цијене је на увознику и ниједна одредба тог «Закона» и «Споразума» се не може тумачити тако да ограничава или доводи у питање право царинске службе да се увјери у вјеродостојност или тачност било којег документа, изјаве или декларације која је подноси за потребе царинског вредновања.